

Notat 5.2. Elevgrupper – inklusion og specialundervisning

Af Ole Bjerring

I. Inklusion

Inklusionstilskuddet tildeles alene de almene efterskoler og har erstattet:

1. Den tidligere specialundervisningstakst
2. Det tidligere tilskud til lærerstøttetimer, når støttebehovet var under 9 undervisningstimer (klokketimer) pr. uge

Efter omlægningen skal der ikke længere foreligge en obligatorisk dokumentation fra en faglig trediepart, PPR.

Det er altid blevet understreget fra både Undervisningsministeriet og Efterskoleforeningen, at den lovgivningsmæssige intention med inklusionstilskuddet er at afhjælpe kognitive vanskeligheder i undervisningen. Det er f.eks. ikke intentionen, at ressourcen skal bredes ud som social støtte.

Den rent tilskudsmæssige del af loven om inklusion var først fuldt indfaset fra 1. januar 2015, hvilket vil sige, at tilskuddet fra denne dato blev beregnet på grundlag af årselevtallet vedr. inklusion i skoleåret, der sluttede i året før finansåret. Således var 2013/14 det første skoleår, man skulle indberette antal årselever vedrørende inklusion.

Skema 1. viser udviklingen i antal inklusionselever over de ind til nu tre registrerede skoleår, som tallene er indberettet til Undervisningsministeriet, og skemaet viser desuden den deraf følgende takst. Da der er loft på bevillingen, falder taksten ved stigende aktivitet.

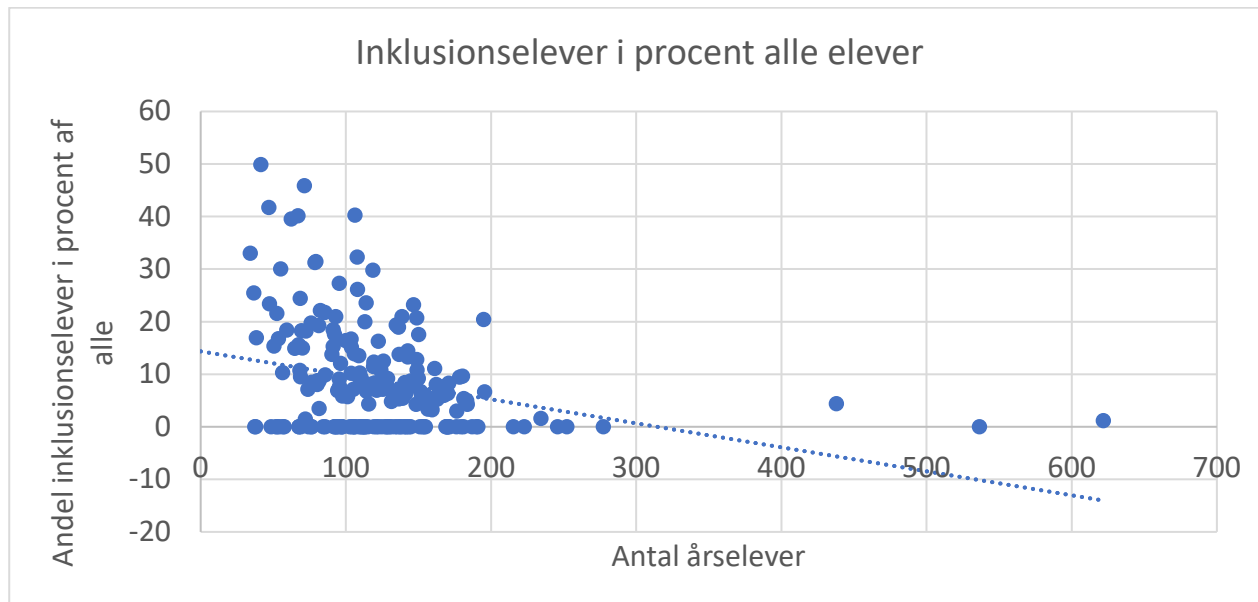
Skema 1.

Skoleår	Antal årselever	Fordelt på antal skoler	Takst i efterflg. finansår
2013-14	1.226	106	37.463 (i 2015)
2014-15	1.620	122	27.415 (i 2016)
2015-16	1.800	129	24.444 (i 2017)

Det ses af skema 1., at der har været en betydelig vækst i antallet af inklusionselever. Der er ikke sammenlignelige tal fra 2012/13, men et estimat efter tidligere kriterier vil ligge omkring 1.000 elever.

Væksten har både været på de skoler, som i forvejen har haft specialundervisning efter de gamle regler såvel som på nye skoler der er kommet til efter at have udviklet et inklusionstilbud. I skoleåret 2015/16 var det således 129 ud af 207 eller 62 procent af alle almene efterskoler, der havde inklusionselever.

Figur 1.

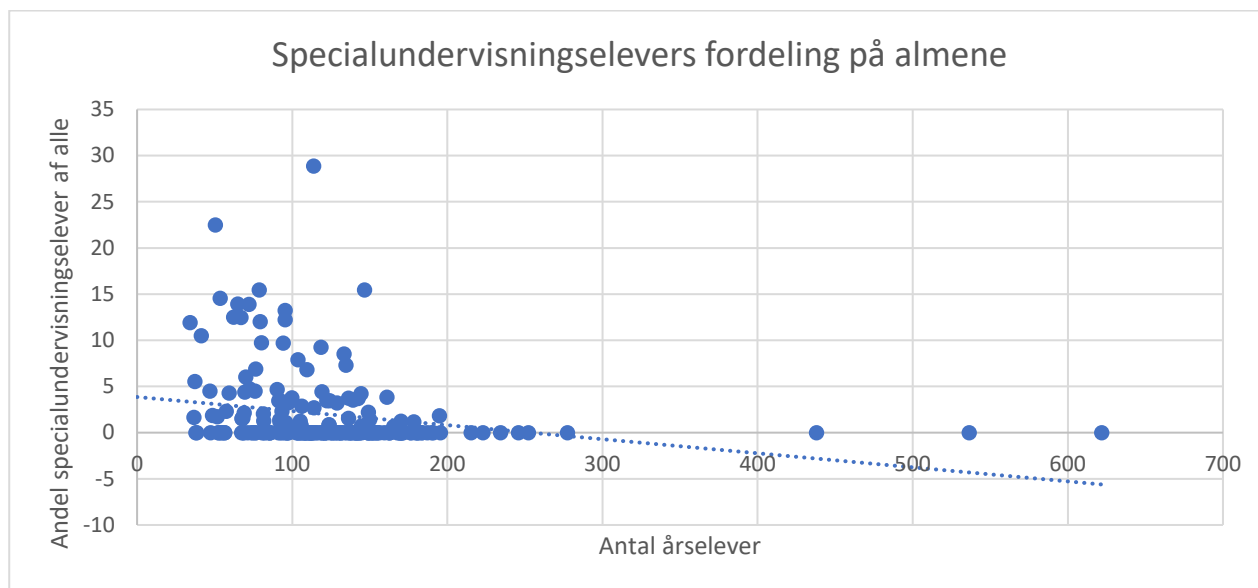
II. Specialundervisning

Figur. 2 Viser andelen af specialundervisningselever på almene efterskoler. Aktivitetstallene er i 2015/16 lavet af UVM på baggrund af kendt aktivitet ved søgning efter tidligere regler. Fra førstkommande indberetning, oktober 2017 sker der indberetning fra skolerne.

En specialundervisningselev er en elev med et ugentligt støttebehov i undervisningen på mindst 9 timer, og der skal foreligge en anbefaling af dette fra PPR i elevens hjemkommune.

Tilskud til specialundervisning er indfaset som takst fra finansåret 2017. Som ved inklusionstilskuddet er der loft på bevillingen, og taksten vil derfor falde, hvis aktiviteten stiger. I 2017 blev taksten fastsat til kr. 119.972. Det samlede antal elever på alle almene efterskoler var i 2015/16 på 363 årselever.

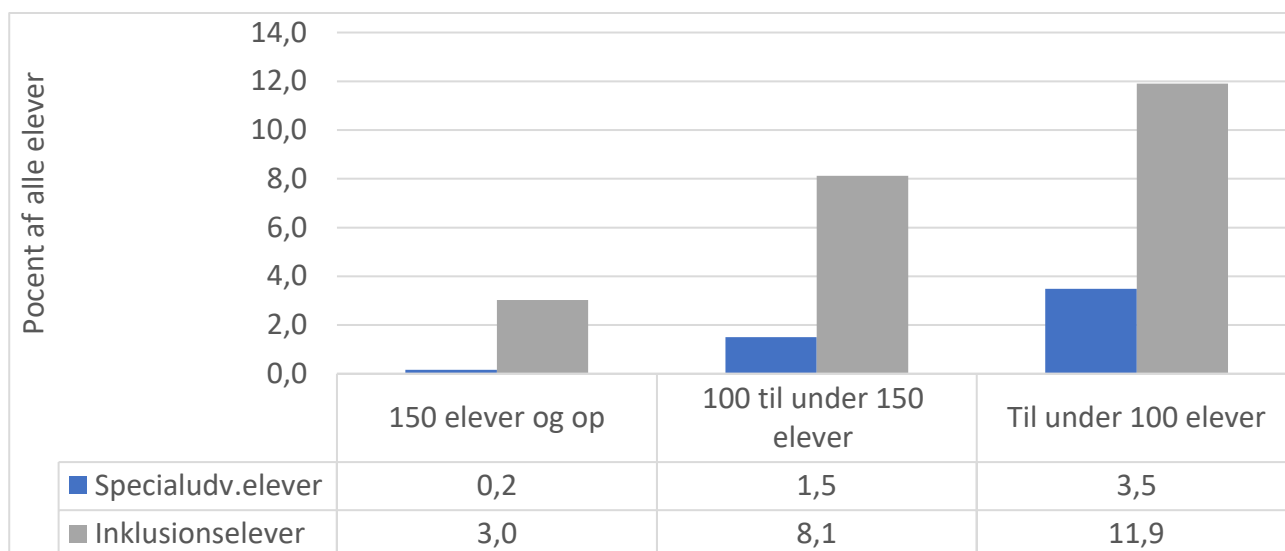
Figur 2.

Sammenstilling af inklusion og specialundervisning

Figur 3. Viser fordelingen af inklusions- og specialundervisningsselever på alle almene efterskoler efter størrelse.

Figur 3.

Figurerne 1., 2. og 3. viser en klar tendens til, at udbredelsen af inklusion og især specialundervisning hænger sammen med skolestørrelse. Jo mindre skole, jo større sandsynlighed for, at man blandt eleverne træffer på inklusions- eller specialundervisningsselever. På store skoler er enkeltintegrerede specialundervisningsselever stort set fraværende. Det forholder sig lidt anderledes med inklusion, da en del store skoler efterhånden har bevæget sig ind på inklusionsområdet.